

бельністю ВУЗ может не заметить крушение своего авторитета, имени, а значит и будущего. Поэтому вузовское образование должно развиваться лишь под строгим контролем государства за лицензированием и уровнем обучения.

Таким образом, один только рыночный механизм не в состоянии оптимально решить проблему удовлетворения потребностей общества в образовательных услугах. Рыночное регулирование должно сочетаться с государственным.

*І. М. Мяких, канд. екон. наук, доц.,
О. Я. Кислиця, канд. екон. наук, доц., Європейський університет*

ДО ПИТАННЯ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТОВАРНИХ ЗАПАСІВ

Перехід до нових принципів господарювання в умовах ринкової економіки, відмова від традиційної моделі централізованого планування, ґрунтованого на ієрархічній підпорядкованості планових завдань, вимагає удосконалення методологічної розробки планів, перетворювання їх у активний економічний важіль. У цих умовах у механізмі планування підвищується роль аналізу, від глибини якого залежить об'єктивна оцінка результатів господарської діяльності, повнота виявлення резервів ефективного використання ресурсів і витрат.

Одним з недоліків діючої методики аналізу поточних витрат у торгівлі є недооцінка таких показників, як витратоємність одного оборотного циклу коштів і витратоємність одного оборотного циклу товарних залишків.

Сутність вказаних показників складається з тристоронньої оцінки торговельного процесу — швидкості обороту оборотних коштів, обороту товарних залишків і витратності одного циклу обороту коштів. Для розрахунку цих показників треба використовувати формули:

— витратоємність одного обороту оборотних коштів (U_{oc}):

$$U_{oc} = \frac{U \times OC \times 100}{T^2}; \quad (1)$$

— витратоємність одного обороту товарних запасів (U_T):

$$U_{oc} = \frac{U \times T3 \times 100}{T \times T_{C/C}}, \quad (2)$$

де U — витрати обігу в сумі тис. грн; OC — середньорічні залишки обігових коштів; T — товарообіг; $T_{C/C}$ — товарообіг по собівартості; $TЗ$ — середньорічні залишки товару по собівартості.

Ці показники характеризують величину витрат на один оборот обігових коштів, а також товарних залишків і дають кількісну оцінку впливу швидкості обертання обігових коштів на дохідність торговельної діяльності.

В процесі аналізу важливо показати, як змінюються показники витратоємності, обороти обігових коштів і товарних залишків по терміну, яка тенденція їх розвитку, які фактори впливають на їх зміни.

Залежність рівня витратоємності обороту обігових коштів від товарообігу, середньорічних залишків оборотних коштів, витрати обігу, також можливо встановити на основі розрахунків по формулі:

$$U_{oc} = \frac{U_O \times UC_O \times 100}{T_O^2} - \frac{U_B \times UC_B \times 100}{T_B^2}, \quad (3)$$

де U_{OC} — рівень витратоємності одного обороту, %;

$U_{O, B}$ — сума витрат обігу за звітний базисний період;

$UC_{O, B}$ — середньорічні залишки обігових коштів за звітний і базисний період;

$T_{O, B}$ — товарообіг за звітний період.

Таким чином, своєчасне оцінювання необхідних витрат і ресурсів дає можливість обґрунтувати заходи щодо ефективного використання ресурсів підприємства.

*А. І. Никонович, аспірант,
Державна академія статистики, обліку та аудиту*

ОЦІНКА РИЗИКІВ ВНУТРІШНІМ АУДИТОМ ЯК ЗАПОРУКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГОСПОДАРЮЮЧИХ СУБ'ЄКТІВ

Внутрішній аудит означає оцінювальну діяльність служби, створеної господарюючим суб'єктом. Відповідно до СВА 2100 «Суть роботи внутрішнього аудиту» внутрішній аудит повинен проводити оцінку та сприяти удосконаленню процесу управління ризиками, використовуючи системний та послідовний підхід. Необхідність аналізу, оцінки та управління ризиками — явище для будь-якої фірми, яка бажає бути конкурентоспроможною, обо-